

BUREEL
DIESTERSCHE STRAET
ST-TRUIDEN.

Aankondigingen
15 c^{ms} PER REGEL.

Brieven, artikels, geld
franco te zenden.

HET REGT

INSCHRYVING
OP ALLE
POSTKANTOOREN.

Reklamen
40 c^{ms} PER REGEL.

Opsteller-Uitgever
DE COCQ-CRETEN.

Voor de stad

Dit blad verschijnt tweemaal per week, 's zondags in groot en 's woensdags in klein formaet.

Voor buiten 6 fr. per jaer.

DE WET MISKEND...

De MONITEUR bevat een koninklyk besluit gedagteekend van 14de september, hetwelk het reglement wyzigd dat in 1866 was vastgesteld voor de scholen van volwassene personen.

Volgens dit reglement was het godsdienstig onderwijs in deze scholen verplichtend; volgens het besluit in het officieel blad opgenomen, is dit onderwijs niet meer verplichtend: de gemeenten mogen doen wat zy willen.

't Is klaer, het gouvernement is bevreesd dat de bevolkingen te godsdienstig zouden worden: het heeft liever dat ze de onafhankelyke zedeleer de vrydenkery volgen... Het heeft dus de ontlusten der koolmynwerkers van Charleroy al vergeten?

MAER...

Alle onderwijs, door den Staet bezoldigd, moet door eene wet geregeld worden (*Grondw. art. 67*).

De adulten-scholen zyn door den Staet onderhouden (*Reglement van 4 september 1868*).

Dus moet zy door eene wet geregeld worden.

Alle onderwijs is lager of middelbaer of hooger: Het onderwijs in de adulten-scholen is niet middelbaer (men leert er lezen aen die het niet kennen) — Het is ook niet hooger (er komen geene hoogleeraers in, men vindt er geene faculteiten).

Dus is het lager onderwijs.

Het lager onderwijs is geregeld volgens de wet van 25 september 1842.

De wet van 1842 bestaat zoolang als de wetgevende Kamers ze niet afschaffen. Geen ministerieel reglement, geen koninklyk handteeken kan ze vernietigen.

Nu, die wet is nog niet alzoo afgeschafte.

Ergo schynt M. Pimez te handelen tegen die wet met zyn reglement van 14 september II.

De wet van 1842 is, zooals wetten, geldig niet voor één artikel, maer voor allegaer.

Volgens art. 6 van die wet, moet de godsdienst onderwezen worden in de lagere scholen door de onderwyzers, onder toezigt der geestelykheid.

De artikel dus geldt ook nog, wat ook de heer Pimez of de francmaçonnerij er mogen tegen hebben.

De overheid die zelfs de wetten onder de voeten treedt, zou die veel mogen verhoppen van de onderdanen?... Wy hebben liever deze vraag niet te beantwoorden.

OPROER IN SPANJE.

MADRID 25 september.

De troepen van Catalonië werden geestdriftig ontvangen.

Verscheidene opperhoofden en officieren van Santona hebben die stad in het geheim verlaten en hebben zich aen M. de Calonge overgegeven, welke binnen Santander gerukt is.

Generael Pavia heeft het bevel ontvangen eenige troepen naer Bilbao over te brengen.

MADRID, 27 sept.

(Officieel.) De generaels, welke naer de Kanarische eilanden verbannen waren, bevinden zich te Cadix, alwaer Serrano het bevel over hen voert.

Elk oogenblik wordt er een gevecht tusschen Serrano en den markies de Novaliches te gemoet gezien.

Generael Prim is te Cadix aengekomen; doch daer hy door de generaels der liberale Unie niet goed ontvangen werd, is hy aen boord eener stoomboot terug getrokken om voor zyne eigene rekening te gaen werken.

Dewyl Prim een manifest had uitgeveerdigd, hebben de generaels der liberale Unie er een ander afgekondigd. Daer het manifest van Prim radikaler was, is er eene verdeeldheid uit voortgesproten.

De stad Alcoy heeft gisteren gekapituleerd.

Vershillige niet talyke benden hebben zich in het distrikt Navarre verhoed: doch zy werden onmiddelyk door de gendarmerie en de plattelandsche wacht uiteengedreven; die laetste heeft verscheidene krygsgevangenen gemaekt.

De diepste rust heerscht te Carthagenen en in de provinciën Catalonië, Arragon en Valencië.

Byzondere brieven uit San-Sebastian laten verhoppen dat de koningin, op hare eerste beslissing terugkomende, eindelyk er in heeft toegestemd naer Madrid terug te keeren.

Krachtadige protestatiën, door mannen, aen de gewezen liberale Unie toebehoorende, gedaen, zouden een diepen indruk op de koningin gemaekt hebben en haer van besluit hebben doen veranderen.

HET GEVECHT TE SANTANDER.

De GACETA, van Madrid, bevat de volgende depeche van generael Calonge:

Santander, 24 september, 3 ure 35 m., 's avonds.

« Na een verwoed gevecht van 6 uren en na gevoelige verliezen geleden te hebben, bevind ik my sedert eene uer in die stad, waeruit de oproerige krygsmagten, welke dezelve bezetteden, gedreven zyn. Het grootste gedeelte der oproerige burgers hebben zich ingescheept op de stoom-handelsvaer-

tuigen, en hebben zee gekozen, de Staatsfondsen meenemende.

» De troepen van elk wapen hebben getrouw en dapper hunnen pligt vervuld. Gebruik makende van de magtiging, welke H. M. my in myne hoedanigheid van opperbevelhebber verleent, en in haren koninklyken naem, heb ik vershillige gunsten verleend aen de generaels en officieren, welke er zich door hun uitzonderlyk gedrag weerdig van gemaekt hebben. Ik zal aen Uwe Exc. zoo spoedig mogelyk inlichtingen geven; doch gy kunt begrypen hoeveel werk ik op dit oogenblik heb. »

San Sebastian, 27 sept., 6 ure 's avonds.

Generael Prim is gisteren met dry fregatten, welke tegen de koningin in opstand zyn, voor Carthagenen verschenen. De gouverneur heeft de sommatiën, om zich over te geven, verworpen, en de fregatten zyn in het gezicht der haven gebleven.

Novaliches bevindt zich te Montero en hy heeft 4 bataillons versterking en het regement van Girgenti bekomen.

Levrano bevindt zich te Cordova.

De beweging is te Lograno gedempt.

Er is niets nieuws uit de andere provinciën, behalve uit Cadix, Seville, Valaga. De geest der troepen is uitmuntend.

Het spaensche gouvernement heeft de volgende telegraphische depeche aen zyne gezantschappen en legatiën in den vreemde gezonden:

« Daer het engelsche gouvernement te Madrid het inzicht genotifieerd had van oorlogsvaertuigen naer de spaensche kust te zenden, heeft generael Concha dien maetregel afgeraden.

» Lord Stanley heeft dien wensch ingewilligd; toen hy den 26 september het berigt kreeg dat de oproerlingen voornemens waren Carthagenen te bombardieren, gaf hy hiervan kennis aen den minister van Engeland.

Het spaensche gouvernement kon de verantwoordelykheid niet op zich nemen van de schade, welke er uit het bombardement voor de engelsche onderdanen kon voortspruiten.

Dientengevolge kan het engelsche gouvernement de maetregelen nemen, welke het noodig zou oordeelen.

DE TOESTAND.

Men leest in een blad:

« De toestand in Spanje heldert zich op en de tydingen, sedert twee dagen ontvangen, laten toe zich tamelyk voldoende rekening te geven van den toestand van zaken.

» Het blyft bewezen dat koningin Isabella San-Sebastian niet heeft verlaten gelyk men gezegd had, hetzy dat de weg onderbroken was, of uit vrees dat

hy dit zyn zou. H. M. heeft geen gevolg gegeven aen haer ontwerp om naer hare hoofdstad terug te keeren.

» Men had insgelyks gezegd dat M. Gonzales Bravo het voorzitterschap van den raed neerleggende, echter de portefeuille van binnenlandsche zaken behield. Welnu, men weet thans dat Gonzales Bravo met zyne vier kollegas Orovio, Catalina, Rubi en Caronado op het fransche grondgebied zyn aengekomen.

» De tydingen van het tooneel van den opstand zyn in het algemeen tamelyk gunstig aen het gouvernement; zy bewyzen ten minste dat de beweging tot verscheidene punten der kust bepaeld blyft en dat zy weinig sympathie onder de bevolking ontmoet.

Den 22 had er eene poging tot opstand te Grenada plaats, doch de onder-bevelhebber is er zonder moeite in gelukt die beweging te dempen.

» Calonge rukt op tegen Santana, welke steden van troepen en artillerie ontbloot zyn.

» De diepste rust heerscht in de gansche distrikten. Arragon, Andalusië en Catalonië. De kapitein-generael van Grenada heeft zich met den markies te Novaliches vereenigd, en zy rukken gezamentlyk op tegen Sevilie en Cadix.

» Het is een belangryk feit dat op geen hoëgenaemd punt van het schier-eiland, behalve te Sevilie en een peloton te Santana, de troepen der koningin zich by den opstand aengesloten hebben.

» Eenige spaensche gerefugieerden, komende uit Frankryk, hebben den 23 september gepoogd aen den kant van Saint-Gaudens, over de grenzen te trekken; doch zy werden door de fransche aengehouden en geïnterneerd. »

PROKLAMATIE DER REPUBLIKANEN.

De republikenen zyn voor den dag gekomen met hunne proklamatie. Ten titel van inlichting deelen wy dit stuk mede, luidende als volgt:

Te wapen! niet meer in het belang van heerschzuchtigen die ons bedrogen hebben, maer om deze verouderde en versletene instellingen te vernietigen, die ons tot speelbal aen Europa doen dienen en ons verarmen, ons, die het rykste volk der wereld zouden moeten zyn.

» Het spaensche volk wil niet dat onder voorwensel van godsdienst, Spanje tot erfgoed van Rome zou zyn, de slavin van eene onverzadelyke geestelykheid en van een leger van 80,000 priesters en monniken, die behalve de 200 miljoen op het budjet van den Staet en de 200 andere miljoenen op de provinciale en municipale budjetten, nog een belasting heffen op al de familiën, zelfs zy die meest nood lyden, wyl niemand kan geboren worden, trouwen of sterven, zonder tol aen de geestelykheid te betalen...

» Het spaensche volk wil geene bloedbelastingen meer... geene onregtstreeksche belastingen; geene lotereijen, geen zegel of geene mynen meer geëxploiteerd zien door den Staet. Het wil zyne vryheid en zynen bloei bevestigen op de volgende grondslagen: Het volk bewapenen zooals in Zwitserland en in de Vereenigd Staten... de algemeene stemming intrigten... de scheiding van Kerk en Staet uitroepen...

De algemeene aendacht blyft voortdurend naer Spanje gerigt. De opstand welke dit ongelukkig en woelig land verontrust, neemt meer en meer de verhouding aen eener volslagene omwenteling. Ofschoon het gouvernement alles aenwend wat mogelyk is om de zwaerwichtigheid van den toestand te verduiken, kan men toch niet ontveinzen dat de beweging zich

uitbreidt en een gevaerlyk karakter aenneemt voor koningin Isabelle en hare verdedigers. Zy zelf, de koningin, moet wel bevreesd zyn om de woede der opstandelingen te trotseren, want zy durft in Madrid niet terug keeren en blyft te St-Sebastiaen zitten wachten naer gunstiger tydingen. Zy is zeer ter neer geslagen, en toen zy vernam wie de leiders der beweging waren, heeft zy, naer het schynt, uitgeroepen dat alles verloren was. En zy heeft zich wel te verontrusten, want de mannen die aen het hoofd der beweging staen genieten grootendeels de genegenheid der bevolkingen.

Uit den samenhang der bewegingen ziet men genoegzaam dat de oproelingen handelen volgens een lang vooraf beraemd plan, en dat zy vast beraden naer hun doel streven. Wat men ook zegge, de toestand is zeer ernstig, en dit blykt uit de verdwyning der ministers die hunnen post verlaten hebben en naer Frankryk overgezeild zyn.

Uit byzondere brieven blykt dat te Madrid de openbare geest nog niet heel goed weet waeraen hy zich zou houden. De ontroering van den eersten oogenblik is nog niet gansch voorby en nog te zeer getroebed om te voorzien ten voordeele van wie hy zich zal openbaren. Naer men kan opmaken zouden de republikeinsche party en die van den hertog van Montpensier den voorkeur hebben.

ZAL HET EEN HARDE WINTER ZYN ?

Men voorspelt ons eenen strengen winter, zich grondende op verscheidene voortteekens.

Wy gelooven niet sterk aen voortteekens en zullen afwachten wat het zal zyn. Een strenge winter, als hy op zynen tyd komt, is niet te slechter, en de grond heeft koude vandoen.

Als de oogst goed gelukt, dan kunnen wy tegen eenen harden winter. Dit mogten onze voorouders zeggen, maer wy niet meer, want, overvloed of niet, wy betalen toch altyd den duren dans, en de bewyzen ervan hebben wy dagelyks onder de oogen. Ten tyde van grootvader kende men de spekulatie niet, ziet ge, en dan was er wel iets aen gelegen, of de oogst gelukte of niet. Maer nu wordt de verbruiker geëxploiteerd door den verkooper, het brood blyft duer, alhoewel er veel graen is, het vleesch slaet niet af, niettegenstaende de koopbaerheid van het vee; de boter wordt een voorwerp van pracht, en de huismoeder, die naer den merkt gaet, mag de eijeren van verre bekyken en er zonder naer huis gaen. De duerte der boter was over eenige weken begrypelyk: er was te veel droogte en by gevolg gebrek aen voeder voor het vee. Maer de eijeren? Eten de kiekens gras of hooi? Dat heeft men ons nooit kunnen wys maken.

STADSNIEUWS.

Gisteren heeft de politie de genaemden Alb. Dortenge en Aug. Jenné, dezer stad, aengehouden en dezen morgen gevankelyk naer Hasselt overgevoerd. De eerstgenoemde was werkmann by den heer G. Joacims, op wiens naem hy 387 kilos lood, voor 25 fr. schrynwerkersgerief, een strykyzer en likeuren in verscheidene winkels had gaen halen en weder verkocht. De tweede was zyn medepligtige en hielp hem de afgetroegelde voorwerpen verkopen. Ook hebben zy er deftig van geleefd gedurende de kermisdagen. Maer na verblyden komt lyden, en het gerest zal hun eens leeren dat de wittebrooddagen voorby zyn.

— Op Zondag, 4 oktober, om 3 ure, na middag *Gansen af te Kegelen* en *Gansryden* op de Exercitieplein, in de weide van M. Vanvinckerby, by J. Plevoets, in Metsterbarier.

Verschillige tydingen.

In het kamp van Beverloo gebeuren soms nog al aerdigheden, waermede men tegen wil en dank moet lagchen. Er was kwestie een konvooi met levensmiddelen aen te randen, die van Hasselt naer het kamp werden vervoerd. Het konvooi was verbeeld door fourgons, en bevatte behalve aardappelen, graen, enz. enz. een duizental stuks vee, waervan de plaats door een detachement rekruten werd aengeduid. Een dezer uit den rang gegaen zynde, wordt met 8 dagen kamerarrest gestraft, en dit wel om de volgende reden: Van zonder toelating de rangen verlaten te hebben, daer hy bestemd was om tot os te dienen!

— Eene gebeurtenis waervan de oorzaken met een geheim omhuld zyn, hetwelk de justitie nog niet heeft kunnen klaer maken, is het ontwerp van al de gesprekken in het stadje van Herenthals.

Er is van niets minder gewag dan van de in de Nethe gedane ontdekking, den 19 dezer maend, omtrent 7 ure 's morgens, van dry lyken, twee mannen en eene vrouw. Het is achter de fabriek van M. Dierxens, op den oever der Nethe, dat men ze gevonden heeft. Zy zyn herkend geworden voor dezen te zyn van de genaemden Jan Eyenbosch, Willem Ceulers en Maria Oolen, vrouw De Cloots. Deze laetste was slechts eenen dag afwezig. De opzoekingen der politie zullen zonder twyfel niet lang toeven ons te doen kennen indien deze ramp aen een ongeluk of aen eene zelfmoord moet toegeschreven worden.

— Men is te Charleroy volop bezig met de fort en af te breken, welke over ruim veertig jaren werden gebouwd, en toen zoo wat 15 milion fr. kosten, zonder ooit eenigen dienst te hebben bewezen.

Te dezer gelegenheid merkt men op dat alstoen 140 huizen voor die versterking, werden afgebroken en 400 eigenaers schadeloos werden gesteld voor de gronden, welke in den omtrek der vesting werden betrokken.

Het geheele systeem van fortificatie, in dien tyd, kostte ruim 60 millioen Nederlandsche gulden, welke nu als verloren moeten beschouwd worden.

— Naer men verzekert, heeft koningin Isabella, voerende wat er zou gebeuren, al wat zy van hare byzondere goederen heeft kunnen te gelde maken, verkocht een groote sommen gelds in de banken van Hamburg en Londen geplaatst. By haer vertrek uit Madrid heeft zy ook al hare juweelen medegenomen. Dit nieuws wordt sterk betwyfeld.

— **YSELYK GEVOLG.** — In de laetste dagen van augustus laetstleden stierf te Ballo (Holland), een gehucht onder Rolde, heel subiet een landbouwer, volgens verklaring van den geneeskundige aen overspanning of iets dergelyks. Het gekiste lyk werd in huis op eene laeg turven gezet en het werd na eenige dagen begraven. De ontbinding had intusschen plaats gehad; zoodat by het wegnemen der kist zich het spoor daervan in den turfhooft liet merken. De te huis gebleven vrouwen, bejast met het bereiden van « het grafmael, » bestrooiden een en ander met turfmolm en bragten dit vervolgens, te gelyk met de doortrokken turven in het vuur, waerop de ketel met rystebrei hing te koken, om later door het personeel geëten te worden. Kort daarna brak te Ballo, Rolde, Grollo en Berger, waer de genoodigden woonden, de typhus uit; tengevolge waervan reeds 9 personen, die voor 't meerendeel van 't lykmael hadden deelgenomen, zyn overleden. Als oorzaak beschouwt men het opnemen, der smetstof van het lyk, die zich by het aen 't vuur leggen der doortrokken brandstoffen aen den koperen ketel medegedeeld en den inhoud daervan aengedaen zal hebben: eene daed van onvoorzigtigheid, in onwetendheid begaen, die thans de treurigste gevolgen na zich slepen en menig huisgezin in ellende en rouw dompelen.

— Vader Schalkneus was met zynen zoon Fynaer naer eene Hollandsche stad gekuierd. Zy deden er hunnelieve en onlieve zaken en dingen, en keerden onmiddelyk huiswaerts, na zich eerst van eene provisie hollandsche haringen te hebben voorzien. Zy kwamen nu aen de grenzen en daer stonden de lieve douaniers te wachten.

— Zy zullen ons niet hebben, zei Schalkneus zoo tegen Fynhaer!... en hy trok regt op de douaniers af, haalde zyne snuifdoos uit en bood hun beleefdelyk eene snuif. De vriendelyke heeren namen natuerlyk wat hun zoo vriendelyk werd aangeboden. Schalkneus klapte nu van 't hollandsch slecht bier, van de kleine pintglazen en van 't weder!

— *A propos* van 't weder, zei een jonge douanier, is dat uw jongen meester Schalkvoet?

— Kykt 'ne keer, zei de kleine Fynhaer: hy zegt Schalkvoet tegen u vader, en gy heet Schalkneus?

— Zwygt jongen, zei de vader: een voet of een neus, dat verschilt altoos zooveel niet!...

— Wat een fyne knaep hebt ge toch! bemerkte de douanier die eerst gesproken had.

— Fyn! mynheer, zei Schalkneus: daer hebt ge geen gedacht van: ik neem hem expres mede voor myn verzet; hy kan over alles klappen, hy hoort en ziet alles!... hy zou zyn broeder, die zes jaer ouder is, verkoopen waar hy bestaat.

— *A propos*, zei de douanier: hoe oud is die knaep?

— Zegt gy eens aen die heeren *Apropos*, hoe oud gy zyt, zei Schalkneus tot zynen zoon.

— Acht jaren, mynheer Aperopo, zei de jongen.

— En hoe oud is uw broeder, die vyf jaer ouder is?

— Elf jaren, mynheer Aperopo!

— Ja laet hem maer rekenen, zei vader Schalkneus! Zoo dan *messieurs*,... komt jongen wy gaen... *salut!*

Wacht eens, zei de douanier: hebt ge bygeval niet iets mede gebragt, kaes of haring?

— Niets, mynheeren, zei schalkneus.

De douaniers overstasten hen; zy vonden niets wat *contrebande* was.

— Ja! zoekt maer, riep Fynhaer, gy zult den haring niet vinden; want hy zit in de beenen van vaders onderbroek!

— Dank u wel, jongen, zegden de douaniers, terwyl zy de haringen er inderdaed uittrokken.

— Loopt voort schurk, of ik breek u de ribben, riep Schalkneus: gy zyt te dom om voor den duivel te dansen.

(Historiek)

GEVECHT MET KROKODILLEN.

Op 10 july had in een onbekend hoekje van het gouvernement Painau Sumatra een geval plaats, hetwelk verdient aen het licht te worden gebragt. Eene maleische vrouw begaf zich op dien dag, omstreeks 2 ure in den na middag, naar de rivier, om er met hare dry kinderen te baden. Na dat zy hare kinderen had gebaad en weder op den hoogen oever had gebragt, ging ook zy een bad nemen. Niet gedacht op eenig gevaer, ging zy als naer gewoonte op eene diepte van ter nauwernood een meter duikelen; nauwelyks had zy voor de tweede maal gedoken, of plotseling kwamen uit het diepere gedeelte der rivier, bovenstreams twee groote krokodillen achter haer aen; een der monsters pakte haer by het hoofd, drukte haer, door plotseling op haren rug te gaen staen, geheel onder water en voerde haer stroomafwaerts. Het oudste kind dit ziende begon verschrikkelyk te huilen, ten gevolge waarvan een paer vrouwen en een oude man kwamen opdagen om naer dat gegil onderzoek te doen.

Een Maleier had ook het misbaer, hetwelk eenige vrouwen maakten gehoord. Vermoedende dat er iets buitengewoons was voorgevallen, liep hy naer den rivieroever en vernam hetgeen er was voorgevallen. Juist terwyl hy op den oever stond en zyn blik op de rivier wierp, zag hy op ongeveer 50 meters van de plaats waar het ongeval had plaats gehad, de twee krokodillen even met de ruggen boven water komen, terwyl ook de beenen der ongelukkige vrouw voor een oogenblik zichtbaar werden. De man, bemerkende dat er geen tyd te verliezen was, sprong fluks gewapend met een stuk bamboe, hetwelk hy daer vond, in de rivier en haalde na groote inspanning al spoedig de twee monsters in.

Nadat hy de grootste der twee, die de vrouw beet had, terzyde was gekomen, ontdekte hy hare linkerhand. Hy greep er naer, hield haer met zyn linkerhand stevig

vast en beukte met zyn regter, terwyl hy lyf aen lyf met de krokodil den stroom afdreef, aenhoudend op diens kop en ligchaem. De tweede krokodil zwom nu eens achter en dan weder naest zyn makker, en scheen dien moedigen Maleier niet te durven aenvallen. In dien toestand dreef dat viertal den stroom af, tot zy aen eene bogt der rivier komende op een daerover dwars omgevallen zwaren boomstam stuiten.

Voor een oogenblik belemmerd om door te gaen, trachtte de grootste krokodil, die zyne prooi maer niet wilde laten, onder den stam door te gaen, langs welken weg de ander hem was voorgegaan. De Maleier vast besloten hebbende om of het lyk nog te redden of er zelf by om te komen, merkte in tyds de door het monster te nemen wending, spande voor het oogenblik al zyne krachten in en gaf het ondjier zulk een fermem stoot dat het omkantelend het lyk losliet. De man der ongelukkige vrouw had intusschen kennis gekregen van het gebeurde en liep in alleeryl naer de rivier, sprong er in en zwom al huilende en jammerende. Hy kwam dan ook op het gewenschte oogenblik by hen aen, want ware er nog een oogenblik zonder hulp geweest, dan hadden de verwoede monsters eenen tweeden aanval ondernomen en Si Pandang Korong waren insgelyks hun slagtoffer geworden.

Na nog hevig met den snellen stroom te hebben ge worden.

Na nog hevig met den snellen stroom te hebben geworstd, bragten de mannen het lyk in deerlyk gehavenden toestand aen wal. De Maleier kwam uit den stryd met slechts eene kleine wonde aen den buik, welke hem werd toegebragt door een der nagels van de krokodil, op het oogenblik dat deze omkantelede.

BUSKRUIDONTPLOFFING.

Er is te Metz, (Frankryk) een werkhuis waerin kardoezen verveerdigd werden, in de lucht gesprongen, er werden 16 werklieden gedood en 80 andere gekwetst.

Dertig soldaten werden gedood of gekwetst.

Wy lezen in een paryzer blad:

Een verschrikkelyk ongeluk heeft de stad Metz in diepe verlagenheid gedompeld.

Gisteren, donderdag, omtrent 2 ure des na middags, heeft er in de kardoezen fabriek van het arsenaal eene ontploffing plaats gehad. Er bevond zich een 100tal personen, vrouwen, jonge meisjes, kinderen en soldaten, welke in hetzelfde gebouw werkten. Eene der werkvrouwen aen eene van hare kameraeden eene scheer gevraagd hebbende, wierp deze haer dezelve zoo ongelukkig toe dat de punt eene kapsnel aenraakte, en deze eene kardoes deed onthranden. Hierop volgde een algemeene ontploffing.

Dertig personen, waaronder een groot getal huismoeders, werden gedood. Men telt niet minder dan 82 gekwetsten, wier verminkingen schrikkelyk zyn en de wonden zoo erg dat zy weinig hoop op geneezing overlaten. Men verzekert ons dat een deel der gekwetsten, in den afgelopen nacht aen de gevolgen hunner wonden zyn bezweken.

VERKOOP

van

Immeubele Goederen

TE JEUCK (GOYER)

Op Maendag, 5 October 1868, om 9 ure 's morgens, ten herberge van de wed. Bormans, gestaen te Jeuck in het dorp, zullen de erfgenamen van Jan-Joseph Lis-mont van Jeuck, publiek door het ministerie van den Notaris COEMANS doen verkoopen, de volgende immeubele Goederen, gelegen binnen de gemeente Jeuck (Goyer):

1. Een huis met mesthof en moeshof, groot samen 12 aren 55 centiaren, gestaen en gelegen in het dorp, sectie A, n. 278a en 279a, reeng. Vanloubbeek, den weg naer de kerk, de pastory en Dubois;
2. 18 aren 30 cent. Akkerland, in het Genekerveld, sectie B, n. 665, palende Vanloubbeek, Retro, Vanmarsenille en Vraucken;

3. 34 aren 87 cent. Akkerland, in het Kerkveld, sectie A, n. 197, reeng. Purnal, den heer burgemeester Sneyers, Dubois en Gonné;

4. 8 aren 75 cent. Akkerland, in het Klein-Jeuckveld, sectie G, n. 763, palende Vanmarsenille in dry zyden en Boesmans.

VERKOOP

van een

HUISGOED

te Brusthem

Op Donderdag, 8 October, om 3 ure na middag, in den zaal van het Vrederegert, op het stadhuus te St-Truiden, zullen de kiuderen en kleinkinderen van wylen Willem Buteyns en Anna-Maria Liebens, van Brusthem, voor den heer Vrederegert van het kanton St-Truiden, gelykvormiglyk aen de wet van den 12 Junius 1816, door het ministerie van den Notaris COEMANS doen verkoopen:

Een HUIS met Hof, groot samen 8 aamen 28 cent. gestaen en gelegen te Brusthem, in het dorp, reengenoten de straet van twee zyden, het kerkfabryk en den armen van Brusthem.

VERKOOP

van een

HUISGOED

te Bevingen, onder St-Truiden

Op Zaterdag, 10 October 1868, om 11 ure 's morgens, in de zaal van het Vrederegert, op het stadhuus, te St-Truiden, zullen Anna-Maria Claes, wed. Kopermans, en medebelaaghebbenden, voor den heer Vrederegert van het kanton St-Truiden, gelykvormiglyk aen de wet van den 12 Junius 1816, door het ministerie van den Notaris COEMANS doen verkoopen:

Een GOED bestaende in huis met schuer stallen, mesthof en hof, groot samen 10 aren 15 centiaren, gelegen te Bevingen, onder St-Truiden, sectie E, nummers 666, 667 en 668, palende den kiezelweg op Hannuit, Gvillam Saenen, Anna Wauters en den weg.

VERKOOP

van immeubele

GOEDEREN

Zaterdag, 3 October 1868, om 2 ure na middag, ten herberge genaemd den Capucienbaerd, gestaen te St-Truiden in de Brusthemstraet, zullen de erfgenamen van den heer Petrus Plingers en mejufvrouw Elisabeth Vossius, in leven wettige gehuisden, woonende te Sint-Truiden, publiek voor den Notaris VANHAM verkoopen:

1. 52 aren 30 centiaren Weide, gelegen te Gelinden, in het Leunenvelde, palende de heer Roberti, Libert Liebens, Thewis-Henckaerte, Jan Stevens, Willem Leemans en de heer Vanvalle.
 2. 21 aren 30 cent. Land, gelegen te Engelmanshoven, ter plaetse genaemd Kahot, kadaster s-ctie A, n. 49, reeng. mad. wed. Vroonen, de representanten Coenen en Jan Medaers.
 3. 8 aren 72 cent. Land, gelegen te Klein Gelmen, ter plaetse genaemd Groenenschild, kadaster sectie A, n. 262, reeneende den heer notaris Raymaeckers, Henri Leemans en J. Vandensavel.
- Alle dry in pacht by de wed. Vanoost en aen te slaen 30 November 1868.
4. 43 aren 39 cent. Land, gelegen te Alken, ter plaetse genaemd Groot Blok, kort by de Kruisstraet, kad. sectie G, n. 635a, reengenoten den heer pastoor Wauters, Michel Deschamp, de kinderen Mellemans en eene sterg.
- In pacht by G. Puy, klompmaker te Alken, en seffens aen te slaen.
5. Huis en Aenhang, gelegen te St-Truiden, op de Ridderstraet, genaemd den Ossenkop, reengenoten dezelfde, den heer Roberti en Mommen.
- Bewoond door Elisabeth Vossius.

De landbouwers die TARWE- of Berigt. ROGGE STROOI te verkoopen hebben kunnen het leveren van heden tot 15 October in het *Fourragiemagazyn*, Kloppenpoort, te Sint-Truiden, tegen 40 fr. de duizend kilos.

PRYSSCHIETING

Op de Bergen van JOANNES PLINGERS, buiten Kloppenpoort, zullen de volgende pryzen te winnen zyn op het *Brusselsch Blazoën* :

Roozer prys : eene koperen Bollanteern,

HOOG GETAL.

- 1° prys : een koperen Moor.
- 2° » eene koperen Marmit.
- 3° » een tinnen Pot.
- 4° » eene koperen Bollanteern.
- 5° » een paar Kandelaers.
- 6° » eene tinnen Snel.

LEEG GETAL.

Dezelfde pryzen als voor het hoog getal.

Een doorgang bestaende 5 scheuten is betaalbaar met 20 centiem.

De doorgangen welke ieder liefhebber mag schieten is niet bepaeld.

Men zal beginnen op Zondag, 20 September.

STAEKSCHIETING

Ter gelegenheid van Graesen Kermis zullen er by POELS, te Graesen, 5 tinnen pryzen af te schieten zyn op den Staek (Roede), op Zondag, 4 October.

FREDERICUS POPPE, KLEERMAKER,

in de Zontstraet, biedt zich aen om uit werken te gaen, hopende door vlyt en bekwaamheid het vertrouwen van het geëerd publiek te winnen.

AVIS AU COMMERCE

AVANCES à tout Commerçant honorable, désireux de donner de l'extension à ses affaires, ou momentanément embarrassé, sur sa simple signature et sans garantie à fournir; opération simple, frais très-minimes, résultat immédiat, discrétion absolue.

Ecrire franco au Directeur du COMPTOIR INDUSTRIEL ET COMMERCIAL route d'Asnières, 158, à Clichy, près Paris (Seine).

Un très-grand nombre de négociants et de producteurs, n'ayant pas de représentant à Paris, ne peuvent profiter de ce grand débouché pour écouter leurs produits.

LE COMPTOIR INDUSTRIEL ET COMMERCIAL se charge, moyennant une faible commission, de la vente de toutes espèces de marchandises, dans de bonnes conditions : vins et spiritueux, huiles, cafés, soies, laines, métaux, tissus, produits manufacturés, etc. etc.

Pour donner toute facilité aux négociants dont il se charge de vendre les marchandises, il leur avance, de suite, en espèces, une forte partie de la valeur desdites marchandises.

Ecrire et envoyer franco les échantillons au Directeur du COMPTOIR INDUSTRIEL ET COMMERCIAL, route d'Asnières, 158, à Clichy, près Paris (Seine).

Melveren Kermis

Op Maepdag, 28 September, zal er een CARROUSEL plaats hebben voor alle liefhebbers.

PRYZEN : Een Ryzadel, een dubbele Toom, eene Hooster, een Peerdsdeken, enz.

Ongenen die aen denzelve willen deel nemen, kunnen zich aengeven by Joseph Vrancken, te Kuisbeek, tegenover de Kraei, te Melver, Zondag, 27, en Maendag, 28 September, tot 3 ure 's middag, waer naer men zal beginnen om voort te gaen op Donderdag en Zondag daeropvolgend.

DE SOCIETEIT DE VEREENIGING

VAN ZEPPEREN

heeft den heer FELIX DE PITTEERS als Generael en L. PUTZEYS als Kapitein benoemd.

Eene VETTERY te koop of te huren

tegen Half-Meert.

Zich te vervoegen by de juffrouwen SEVENANTS, Boderstraet, te St-Truiden.

TE HUREN dry STALLEN en eene SCHUER, by de kinderen VANDENHOVE, in de Wolf op de Koemerkt.

TE HUREN een HUIS gelegen te Binderveld, dienstig voor allen handel. Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

TE HUREN tegen Half-Meert een HUIS met Hof te Aelst, aen de kerk, bewoend door R. Liebens, herbergier. Zich te bevragen by M. Em. Knops, op de Graenmarkt, te St-Truiden.

TE HUREN een welgelegen COMMERCIE-HUIS in de Steenstraet n. 53. — Zich te vervoegen by den heer Notaris COEMANS.

Te huren een HUIS met stal, schuer, groot waschhuis, bleekery, hofen weide, genoemd het Tweede Broek, gelegen buiten Kloppenpoort.

Indien de huerder het verzocht, zal er ook een stuk Land bygevoegd worden.

Zich te bevragen by ANTONIUS COOPMANS, Koeistraet.

Te huren voor Half Meert aenstaende, een schoon welgelegen COMMERCIEHUIS in de Bamelstraet. — Zich te bevragen by M. H. LEDEN, zelfde straet.

Te huren tegen Half Meert een welgelegen COMMERCIEHUIS op de Grootte Merkt. — Zich te vervoegen by M. BALTUS, negt. te Sint-Truiden.

Te huren voor 6 of 9 jaren, in perceelen, zoo noodig, de groote WEIDE aen het kasteel van Ryckel, aen den steenweg van St-Truiden naer Loon.

Voor de conditiën zich te vervoegen by M. LOUIS DAENEN, Dietersche poort, te St-Truiden.

TE BEKOMEN extra goeden Jenever, by M. MASSA, stoker, in de Stapelstraet, in 't groot en in 't klein, in de stokery van M. Portmans.

Te bekomen in den Boekwinkel van dit Blad : *Explication du Catéchisme à l'usage des curés*, par l'abbé KINET. Prys fr. 1,50.

Te koop 12 goede EIKEN BANKEN, 2 meters lang, in de kerk van Corswarem. — Zich te adresseren by LAMBERT GAENS, te Corswarem.

Men vraegt een bekwame SMIDSGAST by VANBRABANT te Kerkom.

BERIGT AEN DE LANDBOUWERS

ECHTE GEWAERBORGDE

GUANO VAN PERU

te bekomen by A. SAPORTAS, Lange Brilstraet, 580, te Antwerpen.

TE BEKOMEN

BY DE W^e SMETS

buiten de Dietersche poort, 4,

allerbeste PERUVIAENSCH GUANO eerste kwaliteit in het groot en in het klein zuiver en zonder menging, komende direkt van de heeren SESCEAU en Cie, van Antwerpen.

Alook KOLEN en GRUIS uit de beste koolkuiten van Luik per wagon, halven wagon en kwatr wagon met vermindering van prys.

IN DE TWEE SLEUTELS

HUBERT BAMPS

Slot- en Stoofmaker, op de Beekstraet, 18

heeft de eer het publiek kenbaer te maken dat zyn magazyn voorzien is van alle soorten van Stoven en Kwi-zinnen, eerste kwaliteit, zoo als Stoven voor herbergen en pachteryen aen geringe pryzen. Hy neemt ook aen oude Stoven in mangeling.

By hem is ook te vinden allerlei soorten van nieuw Keukengerief in het yzer en in het blik, zoo als Ketels, Quinquetten van alle soort, zoo als voor tegen den muer te hangen en andere aen de minste pryzen, en voorders al wat de keuken betreft, te veel om te benoemen.

Hy hoopt dat hy door de geringheid der pryzen en de kwaliteit der waren de guast zal verdienen van eenieder.

F. DIEDEREN, Stoofmaker

GEBREVETEERD

DOOR Z. M. DEN KONING DER BELGEN

Beekstraet, 14, te Sint-Truiden

heeft de eer het publiek bekend te maken dat hy komt gebreveteerd te worden voor eene nieuwe soort van Kagehels, gezegd COLONNE PORTATIVE, van alle grootte, byzonder geschikt om de appartementen te verwarmen zonder de minste stof te veroorzaken, daer dezelve van alle kanten zeer digt zyn en slechts eenmaal daegs behoeven gestookt te worden. Deze Kagehels, welke onder vele opzichten alle vorige uitvindingen van dien aard verre overtreffen, bevatten een pot en eene schuiflade en kunnen langs onder of langs boven gestookt worden; ook kan men even als in gewoone stoven altyd hystoken, en de hitte naer verlangen verminderen of vergrooten.

By denzelve vindt men insgelyks een schoon assortiment van alle andere in gebruik zynde Stoven, buitengewoon sterk en schoon verveerdigd, welke hy, door zyne talryke bestellingen, kan leveren aen pryzen tegen dewelke geen konkurrent op kan.

VERTREKUREN VAN DEN YZEREN WEG.

St-Truiden naer BRUSSEL, LUIK, VERVIERS, ANTWERPEN en GENT :

's Morgens	8 ure	15 minuten.
	9	45
Na middag	1	57
's Avonds	6	30
	8	50

St-Truiden naer HASSELT, MAESTRICHT, AKEN, DIEST, AERSCHOT, ANTWERPEN :

's Morgens	6 ure	50 minuten.
	9	50
Na middag	2	45
's Avonds	5	45
	8	45

Van Landen naer ST-TRUIDEN.

's Morgens	6 ure	10 minuten.
	9	05
Na middag	12	40
	3	40
's Avonds	7	45

POSTWAGENDIENST.

Van St-Truiden naer Tongeren : om half tien 's morgens.

Van St-Truiden naer Thienen : Woensdags en Zaterdag om 2 ure na middag.

VERTREKUREN DER MALLE-POSTE.

Naer Tongeren en Loon, 5 15 en 10 ure 's morgens, ten 4-15 's avonds.

Naer Gingelom, 10-40 ure 's avonds.

Naer Hasselt, 1-15 's morgens.

Aenkomst van Tongeren en Loon, 7-29 's morgens, 1 29 en 6-09 's avonds.

Van Gingelom, 1-25 ure 's morgens.

Van Hasselt, 10-35 ure 's avonds.

St-Truiden. — Boekd. De Cocq-Creter.